

ԱԶԳ ԵՐԹԱՆԿՈՒԹՅԱՆ ԱԿՏ

ԱՂԵՐԱՎՏՈՅՈՒՄ ԿԱՌՈՒՐՉՆԵՐ Է ԿԱՌՈՍԳՈՒՄ

ԲԱՐՈՒ, 12 ՄԱՅԻՍ, ԽԱՐԱՐ ՍԵՐՎԻՍ ԼՈՅՅԱԼ ՏԱՊԱԼ: Ռեկորդային կարճ ժամկետում՝ 8-9 ամսում Բարդաթում, Թարթազ գետի վրա կառուցվեց 130-մետրանոց կամուրջ, որն ունի ռազմա վարական նշանակություն: «Աղբերավ-տյոյ» ղեկավար ընկերության փոխ-նախագահ Ղահրաման Ամեդովը նեց, որ կամուրջը Երևանի մարզի կառուցվածքային կոմիտեի մայիսի վերջերին եւ կմիա-վորի գետի երկու ափերին գտնվող Բար-դա փողոցը:

Գարնանային ուժեղ հեղեղումների ռազմաօդ կամուրջներն այդ Երա-նում մեծապես վերահսկվում ու վերա-նորոգվում են: Աղբերջանի Նախարար-ների կաբինետը մարտի վերջերին հա-տույն որոշում ընդունեց Բարդաթի Եր-ջանում՝ արտադրող աղետների հետ-եւանների վերացման մասին: Աղբե-մեկ ամիս առաջ սկսեց գործել Խա-յն գետի վրա Բարդազ Աղբաբեղին միաբանող կամուրջը: Իսկ առաջիկա ե-րեք ամսում նախատեսվում է գործար-կել Սաարթիում, Արաք գետի վրա, 230 մետր երկարությամբ երկաթբետոն կա-մուրջը:

Այդ բոլոր կառույցները հիմնակա-նում նախագծվել են Աղբերջանի մաս-նագիտագրված նախագծային ինստի-տուտում, որը գործակցում է «Աղբերա-վտյոյ» հետ: Ամեդովը հասկալալես ընդգծեց, որ մայիսի սկզբներին Քու-ոթի գետաբերանում Երևանի մարզի հանձնված ամենամեծ կամուրջը (մե-տրապահարկային կառույցի ընդհանուր, եւրո 1500 տոննա է), որ գտնվում է Բախու-Անտարա կառուցարարային ավա-նայրուղու վրա, կառուցվել է առաջին անգամ երկուս կիրառված տեղաբար-ման հասուկ մեթոդով:

1994 թ. հանրապետությունում նա-խատեսվում է կառուցել 1000 գծա-մետր ընդհանուր երկարությամբ կա-մուրջներ: Առաջիկա 2-3 ամսում կգոր-ծարկվի կամուրջային գործարան Չեչրանբարանում: Այդ օբյեկտի գոր-ծակալումից հետո հանրապետության կամուրջային կառուցարարները կմեծանան մի քանի անգամ:

ՎԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
Վաճառվում է դաճամուր:
Չանգահարել 524011

ԲԱՐՈՒ, 12 ՄԱՅԻՍ, ԽԱՐԱՐ ՍԵՐՎԻՍ ԼՈՅՅԱԼ ՏԱՊԱԼ: ԱժՏ մամուլ կենտրոնից ստացված տեղե-կությունների համաձայն, Նախիջե-անի Ինճնավար Հանրապետության Օրդուրաղի Երջանում իրադրույու-նը կսրուկ արվել է: Մայիսի 9-ին, ա-ռավոտյան ժամը 10-ին Երջան են-բերվել Նախիջեանի արածմում տեղաբաշխված բոլոր գորտեսուկ-ների զինված ստորաբաժանումներ, ինչոյես նաեւ հանրապետության

ՕՐԴՈՒՐԱՂԻ ԵՐՋԱՆՈՒՄ ԻՐԱԴՐՈՒՅՈՒՅՈՒՆՆԵՐ ԱՐՎԵԼ Է

ՆԳՆ ուժեւ, բոլով մի քանի հարյուր մարդ: Երջան արտոլ ճանադար-ները Երջանիկված են գրահասե-նիկայով, փակ է նաեւ Քելեկի գյուղ արտոլ ճանադարի, որտեղ գտնվում է Աղբերջանի նախկին նա-խագահ Արուխազ Էլչիբեյի նստա-վայրը: Իշխանությունների ազր-սիվ գործողությունները հարուցել են տեղաբնակների բուռն բողոքը: Եր-ջանային մեջլիսի Ենեֆի մոտ տեղի է ունեցել արտադրային հանրա-վախ: Իշխանությունները խաղաղ ցուցարարների դեմ ուժ են գործադ-րել:

ԱժՏ տեղական բաժանմունքի Եսափի հաղորդման համաձայն, կառավարական ուժերի հետ բա-խումները ընթացում արտել է 37 մարդ, այդ բոլում Օրդուրաղի Երջա-նային մեջլիսի գործկոմի աշխա-սակիցներ եւ տեղական խորհրդի ղազգամավորներ: Իրադրության բարդացման ղազճադը եղել է ս.բ. մայիսի 2-ին, Նախիջեանի Գերա-զույն մեջլիսի նախագահ Նամիկ Հասանովի հրամանագրով եւ տե-ղական իշխանությունների որո-շումներին հակառակ, Մերայ Ալի-եւին գործադիր իշխանության նոր ղեկավար նշանակելը: Մայի-սի 3-ին Օրդուրաղ բերվեցին ոստի-կանության ուժեր, իսկ Նախիջեա-նի Ինճնավար Հանրապետության եւ Օրդուրաղի Երջանի ղեկավարների բանակցությունները Եոտուկ փա-կուղի մասն: Մայիսի 9-ին Նախի-ջեանի կողմից ղազճիլ միջոցնե-րի կիրառման հետեւանով լարվա-ծությունը Երջանում կսրուկ ուժեղա-

ցավ: Մայիսի 9-ի առավոտյան Օրդու-րաղի Երջանային մեջլիսի առջեւ սկսված բողոքի հանրահավալը տե-ւեց մեկ արողջ օր: Երջանում էին գտնվում ինճնավարության բոլոր ղեկավարները, ինչոյես նաեւ ՆԳՆ, սահմանադրահ գորտերի եւ ազգա-յին բանակի բարճասիճան ղազ-տոնյաներ: Հիմնական տրոնտղո-րային հանգույցները վերահսկվում են գրահասեխնիկայի միջոցով:

Հանրահավալի ցրման փորճը, որի ընթացում կառավարական զին-ված ղոկասները կրակեցին օդում, ավարտվեց անհաջող: Նախիջեա-նի ղեկավար Նամիկ Հասանովը վճռականություն հայտնեց «վերա-կանգնել կարգուկանոնը, նույնիսկ եթե հարկ լինի Երջանի բնակչու-թյան կեյեր»: ԱժՏ Երջանային բա-ժանմունքի Եսափից հայտնում են, որ Նամիկ Հասանովը Օրդուրաղից մեկնել է որոյեսի Հեյդար Ալիեւի միջնորդությամբ արտակարգ դրու-յուն հաստատի Օրդուրաղի արտա-մում:

Մայիսի 10-ին Բախում տեղի է ունեցել ԱժՏ ղեկավարության մամուլ արուլիս, որտեղ ենթադրու-յուն է արվել, թե Երջանում բու-նության արհեստական սասկազ-ման ղազճադը Բախի եւ Նախի-ջեանի ղազճոնական իշխանու-թյունների մտնորություն է վերաց-նել ԱժՏ նախագահ Արուխազ Էլչիբեյին:

Աղբերջանում Նախիջեանի Ինճնավար Հանրապետության լիա-զոր ներկայազուցիլ Հասան Չեչ-նալովի տեղեկությունների համա-ճայն, իրադրություն Օրդուրաղի Երջանում այճմ կարգավորվում է: Գործադիր իշխանության նոր ղե-կավար Մերայ Ալիեւը մայիսի 10-ին ձեռնամուխ է եղել ղազճակա-նությունների կասարմանը: Նույն արդյուրի համաճայն, կառավարա-կան գորտերը չեն մասնակցել խա-ղաղ ցույցի ցրմանը, սակայն տեղի է ունեցել արմասականների հար-ճակում Մերայ Ալիեւի վրա:

ՎՐԱՍՏԱՆ «ԲՈՐՃՈՒՄԻ» ՓՈԽԱՐԵՆ ՕՂԻ

ԹԲՆԻՍԻՍ, 11 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆ-ՊԵՏՐՈՒՍՅԱՆ ՏԱՍՏ: Վրաստանի լցարկման գործարարների նոր տեղե-րը լայնորեն հայտնի «Բորճում» հան-րային քրի փոխարեն որոյեւ են ա-ռանճնահասուկ ուժադրություն դե-մոնել օդու արտադրմանը:

Ինչոյես հաղորդել է «Վեչերնի Տրիխիսի» քերքը, այդ ձեռնարկու-րյունների արտադրական կարողու-թյունների 5 տոկոսից մի փոքր ավե-լին է գրադված «Բորճում» լծար-կումով: Մնացած բոլոր արտավո-րումները «անցել են» օդու:

Թերը նեում է, որ հանրային քրի լցարկման նմանօրինակ կսրուկ ան-կումը տեղի ունեցավ գործարարների

ԹԲՆԻՍԻՍ, 11 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆ-ՊԵՏՐՈՒՍՅԱՆ ՏԱՍՏ: Վրաստանի լցարկման գործարարների նոր տեղե-րը լայնորեն հայտնի «Բորճում» հան-րային քրի փոխարեն որոյեւ են ա-ռանճնահասուկ ուժադրություն դե-մոնել օդու արտադրմանը:

հաղոնեղ մասնավորեցումից հետո: Նրանց նոր տեղերը, բուտ երեսուրիսի, այն կարծիքին են, թե օդուց ավելի Եաս կվասակեն:

Այդ ամենը տեղի է ունեում չնա-յած այն բանին, որ Վրաստանի կա-ռավարության կողմից «Բորճումը» դասված է ստրատեգիական ար-րանների Եարքը, քանի որ դրանով են վճարում Թուրմենստանից ստաց-վող բնական գազի դիմաց: Համա-գործակիցները համաճայնել են հանրային քրի մի Եեի համար վճա-րել մեկական ամերիկյան դոլլար: Մակայն Վրաստանը չի կասարում իր ղազճարությունները, ընդգծել է քերքը:

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԿԸ ՂԱՂԱՐԵԳՐԵԳ ԱՐՏՈՆՅԱԿ ՎԱՐԿԵՐԸ

ԹԲՆԻՍԻՍ, 12 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆ-ՊԵՏՐՈՒՍՅԱՆ ՏԱՍՏ: Վեր-ջին չորս ամիսներին Վրաստանի ազ-գային բանկում ոչ մի արտոնյալ վարկ չի տրվել: «Մաարկվելու օնու-րոյիկա» քերքին սված հարցազ-րույցում հայտարարեց բանկի փոխ-նախագահ Մաղեն Գեորգաճեն: Բյուջարություն է կազմում 14 սրի-լիում կառույցի մեկ տոկոսանոց վար-կը, որը խորհրդարանի որոնմանը,

ԹԲՆԻՍԻՍ, 11 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆ-ՊԵՏՐՈՒՍՅԱՆ ՏԱՍՏ: Վրաստանի լցարկման գործարարների նոր տեղե-րը լայնորեն հայտնի «Բորճում» հան-րային քրի փոխարեն որոյեւ են ա-ռանճնահասուկ ուժադրություն դե-մոնել օդու արտադրմանը:

հասկացվել է ղեկարույցի աղաիով-ման նոյասարկով: Մակայն, Գեորգաճենի կարծիքով, նույնիսկ արտոնյալ վարկերի հաս-կացման արգելիչ չի կանգնեցնել գե-րարճեղկումը: «Միակ ելի արույու-նարերական ձեռնարկությունների կանոնավոր աշխատանքն է», գտնում է ազգային բանկի փոխնախագա-հը:

ԹԲՆԻՍԻՍ, 11 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆ-ՊԵՏՐՈՒՍՅԱՆ ՏԱՍՏ: Վրաստանի լցարկման գործարարների նոր տեղե-րը լայնորեն հայտնի «Բորճում» հան-րային քրի փոխարեն որոյեւ են ա-ռանճնահասուկ ուժադրություն դե-մոնել օդու արտադրմանը:

ԹԲՆԻՍԻՍ, 11 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆ-ՊԵՏՐՈՒՍՅԱՆ ՏԱՍՏ: Թբիլիսիի ամենամեծ խնդիրը Լաղալի Եեների մեծ մասի վարարյին վիճակն է, այսօր հայտարարեց Լաղալիի Նիկոլոս Լե-կեվիլին: Նրա խոսքերով, այդ խնդրի լուծման համար «հարկավոր է մեակել միասնական Լաղալիականություն, տեղոնել հիմնադրում»: Դա կիրակա-նացնի Լաղալում օրերս տեղոնված բա-րեկարգման վարույթույնը: Թաղա-րադեց նաեւ հայտնեց, որ Եեների վե-րականգնեան համար հասկացվել են որոնակի արճուրային միջոցներ, տեղոնող հանճնախումքը կներկա-յացնի այն տեղի ցանկը, որտեղ ղեկ է անհաղաղ աշխատանքներ սկսել:

ԱԿԻԵՐ ԿՃԱՄԱՆԻ ԹԲԻԼԻՍԻ

ԲԱՐՈՒ, 12 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆ-ՊԵՏՐՈՒՍՅԱՆ ՏԱՍՏ: Մոտ ժամա-նակներս սղասվում է, որ Վրաստան կճամանի Աղբերջանի նախագահ Գե-ղար Ալիեւը: Ինչոյես այսօր լրագրող-ներից հայտնեց Վրաստանի արտաին գորճերի նախարար Ալեխանը Չի-վաիճեն, այցի ընթացում կստարգ-վի 5 արվա համար նախատեսված ա-ռեսրա-տեստական համադարփակ համաճայնագիր: «Այս ղալմանագրի ստորագրումը կարեւոր նշանակուրյուն կունենա Վրաստանի համար, որը մեծ դճվարություններ ունի ենթադրու-րաների բնագավառում», ընդգծել է Չի-վաիճեն:

ՎԱՐՈՒՆԻՏ

ՀԱՐԳԵԼԻ ԱՅԳԵԳՈՐԾ

«Վարույիտ» ֆիրման վաճառում է կենսահունուս, որը հավա-սարը չունի օրգանական եւ հանրային պարարտանյութերի շարում: «Վերջերս «Վարույիտը» սկսել է վաճառել նաեւ կարմիր կալի-ֆորնիական որդի, որոնց օգնությամբ ստացվում է կենսահունու-սը:

Չեզանից յուրաքանչյուրն իր ամառանոցում կարող է կենցաղա-յին օրգանական բաիոններից արիներ շարումակ արտադրել ան-հրաճեչ Լանակի բարչրոսկ կենսահունուս:

Որդերի հետ միասին տրամադրում են նաեւ կենսահունուսի ստացման տեխնոլոգիա:

Չանգահարել օրվա ցանկացեւ ժամի, ղանգահարել հեցեց հիճա, հեո. 55.72.06

MARIN

Տուրիսական կազմակերպու-թյունը հրավիրում է ուղերթների երեւան-Մինսկ-Լեհաստան-Սլովակիա 7 օրով:

Մեր հասցեն է «Էրեբունի» հյուրանոց, 1-ին մասնաԵենք 4-րդ հարկ, 423 սենյակ հեո. 56.04.51

Ուղերթները կասարվում են ա-միսը 1 անգամ: Ֆիրման կասարում է նաեւ երեւան-Մինսկ չվերթի տոնների վաճառք: Չվերթը ամեն հինգաԵարթի

8 3

ARMINTERTOUR TRAVEL COMPANY

«ԱՐՄԻՆՏԵՐՏՈՒՐ» Տուրիստական Ֆիրման

ամեն չորեգչարթի կազմակերպում է չարտերային թոիչքներ ԵՐԵՎԱՆ - ԲՈՒՐԳԱՍ - ԵՐԵՎԱՆ ուղերթով

Կօգնի Չեգ այցելել. Գերմանիա, Գունգարիա, Գունաստան, Լեհաստան, Չեխիա, Սլովակիա, Ֆրանսիա եւ եվրոպական այլ երկրներ համապատասխան փաստաթղթերի առկայության դեպքում:

առաջարկում է հետաքրքիր ճանապարհորդություն ՄԱԷ (ավիաչվերթը երկու շաբաթը մեկ)

հրավիրում է ամռանը 14 օրյա հանգստոր Բուլղարիա Ոսկյա ավազների եւ Արեւային ափի կարմարավետ հյուրանոցներում, որտեղ Չեգ սպասում է խաղերի եւ ղվարմանքները աշխարհը:

Մեր հասցեն՝ Գ.Յակոբյանի Երևանի հեո. * 272-450 * 272-008

Երեխաներին քալանդում են Երեանում

Խմբագրությունը վերջերս Գորիսի Հի սուխայր գյուղից, Լիդա Գեորգյանից ստանալով ստացավ մի շտապ փաստի մասին, որ տղայի մեջ առանց ստուգելու, հույս ունենալով, թե նախկին ռուսական անունները երեխաներին համապատասխան հաստատություններ իրեն կարծազանգեցնելու կարողանան մեծելի դեղին:

«1994 թ. հունվարի 20-ին Երեանից Հոլանդիա հանգստանալու մեկնեցին զոհված ազատամարտիկների երեխաները: Երանց հետ էին նաև իմ դուստր Ալիսանը եւ համագյուղացի Ալմարա Միրզյանը: Երեխաները լավ հանգստանալուց ուրախ, անհոգ, երջանիկ օրեր անց կացնելուց հետո փետրվարի 18-ին վերադարձան Երեան: Իջնելով «Չվարթնոց» օդանավակայանում, Գորիսի քաղաքի քվարթ 8 երեխաներին ոչ ոք չի դիմադրում: Այդ ժամանակով երեխաներին վերցնում է լուսավորության նախարարության աշխատակից զարոն Տիգրանը: Մի փոքր ժամ մնալուց հետո երեխաներին տեղափոխում են խուլ համաճարակների հոստիլիում, համոզում Չարսի (ամուսինը՝ Տիգրան, երեխաները՝ Սերուկ, Լիլյա) անունով մի «բարեբախտ» կնոջ: Երեխաներին տեղափոխում են մի սենյակում, իսկ ծամոյրուկները մի այլ սենյակում: Եւ մինչ Գորիսի քաղաքի կրթական միջավայրում Սոնյանը կարեւորապես մեկնել երեխաների հետեւից, «բարեբախտ» Չարսի կնոջը իր սեւ գործը, կսկսի դասարկել ծամոյրուկների դարձնակությունը:

Երկու օր հետո երեխաներին տեղափոխում են Գորիս, այնուհետեւ՝ գյուղ Հիսուխայր: Հինգ րոպեում գյուղը քնդաց երեխաների վերադարձի լուրով: Մեր տանը մեծ բազմություն էր հավաքվել, որախոսություն էր բնածուծները նստահիմունք, բոլորին հետաքրքրում էր երեխայի առողջությունը, քաղաքայության ընթացիկ եւ, ինչու չէ, նաեւ երկու ծամոյրուկների դարձնակությունը: Սակայն Ալիսանիս ուրախությունը ցած կարճ տեւք, քանցելով ճամփուկները, մնաց ֆար կանգնած ու միանգամից սկսեց լաց լինել եւ փարսալեց ինձ ու ասաց՝ մա՛, նվերներ չկան: Այդ րոպեին եկավ Ալմարան, մոր հետ լացեց ինձ եւ հարկի արտաբերելով՝ նվերներ չկան: Այո՛, երեանում քաղաք են երեխաներին: Դժվար է հավատալ, բայց փաստ է: Չանգահարեցի որք. Սոնյանին, նա արդեն տեղյակ էր քալանդում մասին, սակայն հանգստագրեց ինձ, որ անողջամտ կանգնածի լուսավորության նախարարություն եւ կհետաքրքիրվե՞նք... քալանդել են 3 հասկուրկա, 2 հաս քնուր, 4 զույգ կոշիկ, 1 հաս «Ամաբետ», 1 կգ սուրճ, 1 կգ թել, 1 հաս անդրազարհի (վարյունկա), 5 հաս գիշ, 2 զույգ ձեռոց, 2 զույգ հողաբալի, 7 հաս օկոլոպե սալիկներ, 4 սուփ թվավոր, 10 սուփ լուցիկ, 1 հաս շամոյուն, 3 հաս մանկական գիծրաւորիկ:

Թալանվել են եւ Ալմարան, եւ ինձ ծորեկցի Արփինեն, եւ մնացած 5 երեխաները: Եթե երեանից Գորիս յուրաքանչյուր ծնողից ղեկավար է գանձվել 350 դրամ, ինչու՞ մեզ ժամանակին չգուցարհին, որ մեզ ծնողներս գնային մեր երեխաներին դիմադրելու եւ 350 դրամը ի՞նչ գումար չէ երեխաներ ունեցող զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների համար:

Ի՞նչ տղավորություններով վերադարձան Հոլանդիայից եւ ինչ ստացան, նորից մտայլվեց նրանց մասալ վանելը, որն առանց այն էլ ցած է մտայլ:

Եւ այսպես, զոհված ազատամարտիկների քալանդած երեխաները վերադարձան տուն...»

ՍՅԵՍԵՆԱԿԵՐՏ

«Շատերը դեռևս չգիտեն Ղարաբաղի մասին»

«Եթե մեզ քալանդել էին վիճակված արյուն քափել հայրենիքի համար, դուրս գալու եմ ծառայել հայրենիքին մեր ունեցած բոլոր միջոցներով ու հնարավորություններով»: ԱՄԼ-ի վեց հարավների (Մայամի, Վաշինգտոն, Ֆիլադելֆիա, Նյու Յորկ, Քուսոն, Դեթրոյթ) հայկական համայնքների հետ հանդիպման ժամանակ հայտարարել է ԼԴԴ ԳԽ արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ Լեոն Մելիք Շահնազարյանը: Եւ հայտնեց, որ սպիտակ փ վերաբերումները Հայաստանում եւ Ղարաբաղում տեղի ունեցող իրադրություններին, միանգամայն չէ, շատերը դասակարգում անգամ չունեն Ղարաբաղի դասի մասին:

Վերջինս վճարումների մեծ մասը ծախսվում է էլեկտրակաշիկայի վրա (1 կվժժ արժե 4.2 դրամ): 1993 թ. աղբիջի սվալներով, հեռուստաստանային տեսական բյուջեն 23 մլրդ ռուբլի է: ՀՀ հեռուստատեսության կառուցվածքներում են ներգրավված հանրայինության տարածում գործող հեռուստատեսողիները: Մասնաճյուղի լրագրող Գյուրգյան տեսական հեռուստատեսողի մեկ արժե: Այն ֆինանսավորում է նույն համակարգում: Համակարգում առանձին միավոր է դարձել առևտրագրողային վարչությունը, որը գործում է ինֆրաֆինանսավորմամբ: Եստի 50 ակտիվ տարածակարգային կարգով հեռուստատեսության վճարով: Գովազդային երեքի մեկ րոպե օրվա կուրսով 15-25 դոլարի համարժեք դրամի չափով է գնահատվում (կախված հարդարման ժամից, սվալ հարդարման լարանի մեծությունից եւ այլն): Գովազդը ֆինանսական խնդիրներ չի լուծում: Կառավարությունը բյուջեից ավել վարչությունը սրամարդել է 300 հա-

ռաջին հանդիպմանը հայտարարեց, թե ինքը հավերժ է եկել (ոչ ժամանակավորի հոգեբանությունը): Պրն. Հակոբյանն այստեղ երեք հինգական սկզբում ունի իրականացնելու ազգային կամ տեսական հեռուստաստանային մեկնակետ, երեքի նոր տես, սեյսնիկական բարձր մակարդակ: «Սկսեցինք գործ ֆոնի վրա մի փոքր համով ծրագրել, որտեղ էլ, առանց է նա: Մինչդեռ Հեռուստատեսության հեռուստատեսողի կողմի նախագահ դառնալուց (1990 թ.) հետո հակառակ կողմից սկսեց: Նախ, արհմիջ է վեր կարծրագրված գործ ֆոնի էր մտքում, հետո «համով» ծրագրեր ձեռնարկվում: Ոչ միայն գործ, այլև ընդհանրապես ֆոնի հասկացությունը տղավորություն է սեղծում, որ 13.5-14 ժամվա տեսական դասերի կատարումը գերազույն նպատակ է: Մինչդեռ ՀՀ նախագահը, որան էլ անտղատելի է, ընդամենը մեկ ցուցում է սվել հեռուստաստանային առաջնորդին «Այնպես արա, որ հեռուստաստանային հեռուստատեսությունը հետաքրքիր լինի»:

Չնայած հետաքրքրաշարժ, գրադեցնող դերը հեռուստաստանային համար ամենակարևորներից չէ, սակայն ամենաբացահայտված է ամենաքանակները: Տիգրան Հակոբյանը

ները», հավաստում է ղեկի առաջին տեղակալ Էդիկ Մրիտսոյանը: Այդ դեպքում, որտեղի՞ց է զայիս Արաբի լուսավորչական երեւոնությունը, խուսափողականությունը, խնդրի հրատարակումը այնքան էլ աչի չընկնելը:

Ասեմք, մեծ շնորհակալություն կլինի Բոսնիայում սեփական քրթակից դասերը (Մոսկվայում արդեն կա Համալսարանը Լ: Բենգին ու ժամանակի տղությունը բայլ չի սալիս լինել երեքի բոլոր կետերում: Բայց Արաբի հեռուստատեսությունը կարող է ժողով, կարող է լեզվական ապրաբաններ չանել: Գեոլոգիայի ճեմարան է այն երեսուն հոգու ցուցակը, որոնց արտաքին ու խոսքի կուլտուրան համապատասխանում են երեքի դասանցներին: Տեղին է: Բայց եւ տեղին է հիշել, որ հեռուստատեսությունը երբեմն կիսաբաց է բարձրանում Նորի հեռուստատեսողի, հաճախ՝ ոտով, հոգնած, հագնված ոչ թե բոսնիացիներից, որտեղ անհրաժեշտության դեպքում, այլ բոսնիացիներից, որտեղ անհրաժեշտության դեպքում, այլ բոսնիացիներից, որտեղ անհրաժեշտության դեպքում, այլ բոսնիացիներից:

ՀԵՌՈՒՍԱՏԵՍՏՈՒԹՅՈՒՆ

Մենք հեռուստաստեսային ազգ չենք, ոչ թե... որովհետեւ փող չունենք

ՌՈՒՇԱՆ ԽԱՉԱՏԻՍԻԱՆ

Օտանկինոն եւ հեռուստատեսությունը, որոնք հարաբերական վաղով դեռևս կարողանում են դանակ իրենց քալանդելից երկրների լարանները, այս արժեքը առաջին տեսանկյունում արդեն 209 մլրդ ռուբլիով դարձել են: Կառավարության միջոցներին ունեցած նրանց դարձել է մի մասը կազմում է այլ տեսությունների, այդ թվում է Տայասանի, կառավարության միջոցներին նրանց ունեցած դարձել: Երեքի 19.5 մլրդ կրճատվել է ընդամենը 1.5 մլրդով, չնայած փոխվարչապետ Կարակոչյանի հետ Ալեկսանդր Շոխիբը հայտարարեց, որ 5 մլրդվա հեռուստատեսությունը օրական 3.5 մլրդ է երեք դուրս գալիս: Լիսվան ու Լաւիլիան ունեն մեկական տեսական եւ մի քանի կոմերցիոն հեռուստատեսություն: Կառավարությունը վիճակում է Կրասնայի հեռուստատեսությունը՝ քալանդելու ու դարձնելով: Կարծիք կա, որ խիստ միլիարդավազված է Բալթիկ հեռուստատեսությունը:

հակված է դեղի լավ ֆիլմերը, բուրձները, մուլտերը: «Քաղաքականությունը մեր երեքի ընդամենը 2-3 տկոսն է կազմում», ասում է նա: Մակայն վիճակագրությունն այլ տեսանկյունից է ներկայացնում: Ըստ Հայաստանի հեռուստատեսության եւ ուղիղի հաստատական կարծիքի ուսումնասիրման կենտրոնի սվալները (սօրեն Սերգեյ Երիցյան), 1993 թ. վերջին երեսուցի հեռուստատեսողից հարդարումները հետաքրքիր են հետեւյալ հերթականությամբ. «Լաւեր», «02», գեղարվեստական կինոնկար, «3-րդ այլի», «Մայրաքաղաք» եւ այլն: Ալեկսանդր է, որ լարան առաջին հերթին հրատարակողությունը ստանալու ակնկալիք ունի, որը ոչ թե ցած արդարացնում է «Լաւերը»: Արեւիկա գաղափարական, չենք ասում կուսակցական ուղղվածություն չունենալու ու անհամ ընդարձակման մասին խոսում է ոչ միայն հեռուստատեսողը: «Ինքս ավելի հոսակ քաղաքական դիրքորոշում ունեմ, քան ներկայացնում է մեր հեռուստատեսությունը: «Լաւերն» իմ տղատեսիլները չի արդարացնում», ասում է Տիգրան Հակոբյանը: «Երբ փորձում են «Լաւերը» կողմից նայել, ինձ ոչինչ չի սալիս», մի տեսակ անարդար կեցվածք կա, հենց ինձ վրա էլ եմ գրում», ասաց «Լաւերի» աշխատակցուհի հեռուստատեսողու Արմինե Թովսիկյանը: Չնայած Տիգրան Հակոբյանը չի մխտում, որ հեռուստատեսության ներսում կա գաղափարական ու ուղղվածության գրգռություն եւ, հեռուստատեսությունն, այո, ի վերջո վարչակարգի կողմից ֆինանսավորվող ինֆրակառավարման միջոցներ վիճակի ինստիտուտ է, բայց գրոցակցիցներին ուրեւ մեկն ուղղակի գրգռությունը չկալայակոչեց: «Մեր մեջ նստած է ներքին ցնցոզը», ասում է Սերգեյ Երիցյանը: «Նախնական դիտման ներառվում են միայն մեկականային հարդարում-

Իր փելից գործունեության մեջ բնականում է նորին մեծություն մոտեսվել: Մոնսաձեկ ավելորդ բառը, ավելորդ խոսքը, ավելորդ կարգը, ավելորդ ընդարձակում, անգամ հարդարումը... Միավոր ժամանակում հնարավորին չափ ցած տեսական եւ լուրջական տեղեկություն: Մա է հեռուստատեսության, մանավանդ լրագրական ծրագրի ուղե կանոնը: Իսկ մեր կրանից տղած հարդարումները երբեմն կարելի է միայն լսել: Երբեմն լսածը էլ ակնայ է սրոցում: Լեզվական անհարթություններն ու սխալները մի կողմ, դասանում է, որ լսածը կասկածներ է հարուցում լրագրողի ընդհանրապես դաստաստությունը հանդեպ: Ասեմք, նկարչի արվեստանոցում իրենի մասին տեղեկություն մեջ լսում եւ Ասված մեղավորներին կրթաժի: Կամ գերմանական մամուլի ամենապարզ ու հետաքրքիր վերլուծության դասին մեկ էլ բանաստեղծներ Գորիսյով եւ Ռախա Բեմալով: Իմա հայկական հեռուստատեսությանը հարկ է սկսել այրուբեցից:

Մինչդեռ «Այստեղ արվում է տեսական հեռուստատեսային քաղաքականություն, առանց հիվանդագին էսգեսներին», «ծովից-ծով Հայաստան» եւ այլն, ասում է Տիգրան Հակոբյանը, բացի այդ, ոչեք է հասկանալ վերջապես, որ տեսական հեռուստատեսությունը չի կարող քաղաքականությունը անբնական լինել: Տարբեր կուսակցությունների ներկայացուցիչներին ղեկ է ոչ թե վճարվել կամ անվճար երեք սրամարդել, այլ հրավիրել ստույգ քանակներ, ինչու եւ հեռուստատեսողը Հակոբ Ռոբինյանն էր հրավիրել Կարապետ Ռոբինյանին եւ Արամ Մարգարյանին: Ու դարձադիր է, որ հեռուստատեսողը իր սեփական կարծիքը ոչ մեկի վրա չի դրսայել: Համոզված եղեք, ոչ մեկին այն չի հոգում: Ուրիշ բան, եթե կարծիք է հայտնում մեկուրյալի, քաղաքական գործիչը, մեկնաբանը...»:

Հայկական հեռուստատեսության վերլուծությունը ու հետաքրքրությունը գրադարձում արեւել ինստիտուտ աշխարհում չկա: Ամենաազդեցիկ ու ամենամեծ լարան ունեցող այս գաղափարական զեմեր դասարան կողմից իր հարդարման չնչին մասով է օգտագործվում: Անգամ սոցիոլոգիական վիճակագրական հարցումներն արվում են ներսում իրենց իսկ ուժերով: Հաստատական գիտակցությունը, կարծիք, ճաշակ, մտայնություն այն չի ձեւավորում: Տղավորություն կա, որ 5 արի անընդհատ անվերջ սեյսնիկական ու ֆինանսական, կարգային խնդիրներ է լուծում ու ծայր չի երեսում:

Ճառողջայի գիտական հետաքրքրությունների նախարարության սվալներով, 2001 թ. կհայտնագործվի երաշխիք հեռուստատեսության սկզբունքը: Բայց դա, քերես, մեզ համար չէ: Մենք հեռուստատեսային ազգ չենք: Ոչ թե, որ ունենք մեծ ֆիլկան լուսակ ակնայներ, այլ որ ունենք քրթագած փմմ եւ չունենք վտղ:

գար դրսարժեքները եւ դանիստանան գեղերը համար: «Հայաստան» հիմնադրամը Բուենոս Այրեսից իր հոգաբարձու Էդուարդո Էրենկյանի 200 հազար դոլարի նվիրատվությամբ ստեղծվելու էր եւ դանիստանան համար, որը ցուտով տեղ կհասնի:

Բալթիկան ցածր է վարձատրվում հեռուստատեսության սեղծագործական կազմը: Մինչեւ ՀՀ նախագահի հրամանագրով նվազագույն աշխատանքի քանակը սահմանվում էր 300-400, խմբագրող հեռուստատեսողը՝ 180-250 դրամ: Մեկ հարդարման միջին ինտուարը հիմնականում 25-30 դրամ էր:

Օտանկինոյի 6 հազարանոց սեղծագործական կազմի դիմաց Հայաստանի հեռուստատեսողիները վարչությունը, կողմից հաշվարկներով, ունի 800 հոգանոց սեղծագործական կազմ (ընդհանուր 3000 աշխատակից): Մինչդեռ վարչության մեջ Տիգրան Հակոբյանը գտնում է, որ 50 լավագույն աշխատողն էլ քալանդ է 13.5-14 ժամ սեղծական հեռուստատեսողի քանակից: 13.5 ժամվա հեռուստատեսողի իրավունքը Մոսկվայից ստանալը համարախախտան հաստիներով, սեյսնիկայով ու ֆինանսավորմամբ, իրավամբ համարվում էր ուղիղհեռուստատեսողի այն ժամանակվա նախագահ Սեփան Պողոսյանի մեծ նվաճումը, որը վերջին հաշվով, այսօրվա հեռուստատեսության վրին ոչ որդիքտեղեկների ծանրաբար բան է վարարել:

Ի դեպ, իր գյուղական առաջին տեսանկյուններին հայկական հեռուստատեսությունն այնքան քրթագործել չուներ, որ ան վերջին արհմիջերին, որի ընթացքում չորս դեկտեմբերից հարդարելիս միմյանց: Նրանց մեջ վերջինը Տիգրան Հակոբյանը, իր աշխատակիցների հետ ա-

հայկական հեռուստատեսությունը դաստնանալու գործում է 1957 թվից: Նրա ծախսերի 75-80 տկոսը կազմում են վճարումները ՀՀ կառավարությանը: Վերջինս վճարումների մեծ մասը ծախսվում է էլեկտրակաշիկայի վրա (1 կվժժ արժե 4.2 դրամ): 1993 թ. աղբիջի սվալներով, հեռուստաստանային տեսական բյուջեն 23 մլրդ ռուբլի է: ՀՀ հեռուստատեսության կառուցվածքներում են ներգրավված հանրայինության տարածում գործող հեռուստատեսողիները: Մասնաճյուղի լրագրող Գյուրգյան տեսական հեռուստատեսողի մեկ արժե: Այն ֆինանսավորում է նույն համակարգում: Համակարգում առանձին միավոր է դարձել առևտրագրողային վարչությունը, որը գործում է ինֆրաֆինանսավորմամբ: Եստի 50 ակտիվ տարածակարգային կարգով հեռուստատեսության վճարով: Գովազդային երեքի մեկ րոպե օրվա կուրսով 15-25 դոլարի համարժեք դրամի չափով է գնահատվում (կախված հարդարման ժամից, սվալ հարդարման լարանի մեծությունից եւ այլն): Գովազդը ֆինանսական խնդիրներ չի լուծում: Կառավարությունը բյուջեից ավել վարչությունը սրամարդել է 300 հա-

Միջազգային

ԺՆԵՎ, 10 ՄԱՅԻՍ, ԲԻՋՆԵՍ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՍ: Ընդամենը 41284 հոծ կմ մակերես (Մակվայի մարզից փոքր) եւ մոտ 7 միլիոն բնակչություն ունեցող Եվրոպական, որը գրեթե խոլոր գուրկ է օգտակար համաժողովրդի, համախառնային սննդամթերքի մեջ այնքան կարեւոր դեր է խաղում, որ խոսում են «այդպիսի սննդամթերքի հրաշք» մասին: Եվրոպական աշխարհում չորրորդ տեղն է

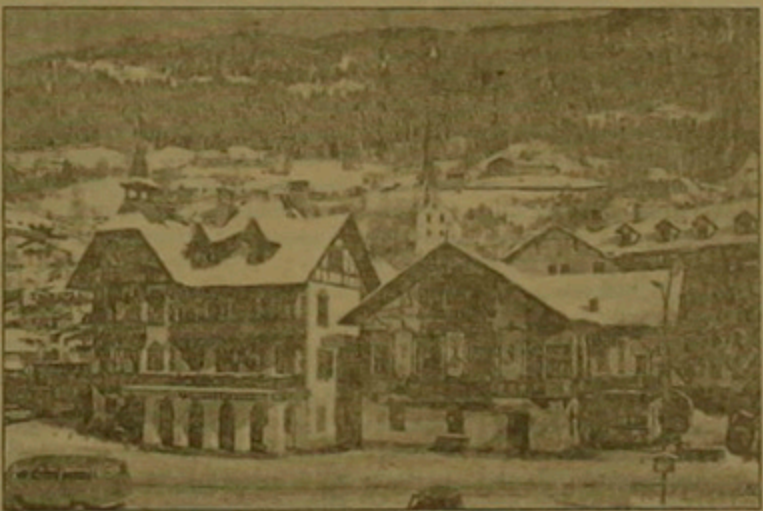
ըր կազմել է 1,2 միլիարդ Եվրոյան ֆրանկ: 1987 թ. կազմավորված Եվրոպական Կառավարման «Ասես Բուտոն Բոֆերի» (ABB) կոնցեռնի Եվրոպական բաժանմունքը (կոնցեռնը արդյունաբերական էլեկտրատեխնիկայի եւ աստիճանային սարքավորումների համախառնային առաջատարներից է) իր համար բարեկարգող 1993 թ. Եվրոպայում

ԵՎՐՈՊԱ

Այդպիսի սննդամթերքի հրաշք

գրավում սննդամթերքի մրցունակության մակարդակով: Նա մյուս զարգացած երկրներին զերազանցում է ներքին համախառն արտադրանքի արտահանության գծով (35 տոկոս): Արտահանվում են սեփական արդյունաբերության ավելի քան 50, մեծ մասով արդյունաբերության մոտ 70, հիմնական ու ղեկավարական արդյունաբերության ավելի քան 90, ժամացույցի արդյունաբերության արտադրանքի 98 տոկոսը: Ներմուծում մեջ հիմնական տեղն զբաղեցնում են հումքն ու կիսաֆաբրիկատները (մոտ 40 տոկոս), սոլաթիկան արդյունաբերությունը (մոտ 30 տոկոս), մեքենաներն ու սարքավորումները (45 տոկոս):

հասցրել է 5,3 միլիարդ Եվրոյան ֆրանկի (աճը կազմել է 17 տոկոս), ստանալով 291 միլիոն Եվրոյան ֆրանկ զուտ եկամուտ: Մյուս խոշոր կորպորացիաների մեջ կարեւոր դերն են խաղում «Միքս Գայզ»-ը հիմնական կոնցեռնը, «Մանդոլ» կոնցեռնը, որը մասնագիտացած է դեղորայքի արտադրության մեջ, եւ «Ալյուսյուս» կոնցեռնը Արեւմտյան Եվրոպայում ալյումինի խոշորագույն արտադրողներից մեկը:

րյան մեջ, եւ «Ալյուսյուս» կոնցեռնը Արեւմտյան Եվրոպայում ալյումինի խոշորագույն արտադրողներից մեկը: Եվրոպական աշխարհի բանկային ու ֆինանսական կարեւորագույն կենտրոններից մեկն է (Յուրի խը Նյու Յորքի ու Լոնդոնից հետք աշխարհում արժույթային երրորդ տեղում է): Երկրում գործում է մոտ 4000 ֆինանսական հաստատություն, այդ թվում օտարերկրյա բանկերի բազմաթիվ մասնաճյուղեր: Եվրոպական բանկերի հեղինակությունը Եվրոպայում առաջին տեղում է: Գրանցված է մոտ 1500 ֆինանսական կազմակերպություն, այդ թվում օտարերկրյա բանկերի բազմաթիվ մասնաճյուղեր: Եվրոպական բանկերի հեղինակությունը Եվրոպայում առաջին տեղում է: Գրանցված է մոտ 1500 ֆինանսական կազմակերպություն, այդ թվում օտարերկրյա բանկերի բազմաթիվ մասնաճյուղեր:

Բանկերի մեջ անվիճելի առաջատարներ են «Բանկվելոգիաֆր»-ը եւ «Լարվարեյան Ասիան»: Արեւելյան Եվրոպայի բաժինը ներդրումների ընդհանուր ծավալում առաջին չնչին է: Եվրոպայի գյուղատնտեսությունն ունի ինտենսիվ բնույթ, վառ արտադրանքային մակարդակով ուղղվածություն: Համախառն արտադրանքի ծավալը 1993 թ. կազմել է 8,7 միլիարդ Եվ. ֆրանկ: Երկրն մեծ եկամուտներ է բերում օտարերկրացիների գրաստացրությունը 1993 թ. ավելի քան 20 միլիարդ Եվ. ֆրանկ: Կենսամակարդակով Եվրոպական առաջին տեղերից մեկն է զբաղեցնում Արեւմտեի զարգացած երկրների մեջ: Բնակչության մեկ շնչին ընկնող եկամուտների գծով նա առաջին տեղում է Տնտեսական համագործակցության ու զարգացման կազմակերպության անդամ երկրների շարքում (ամսական մոտ 3,6 հարյուր Եվ. ֆրանկ):

(1993 թ. զուտ եկամուտը կազմեց 2,23 միլիարդ Եվրոյան ֆրանկ), «Բանկվելոգիաֆր» (ավելի քան մեկ միլիարդ Եվ. ֆր.), «Կոնցեռնալ» (մոտ 900 միլիոն Եվ. ֆր.), որոնց գործունեությունը խիստ նկատելի է նաեւ միջազգային աստիճանում: Արտահանման ներդրումների ընդհանուր ծավալով Եվրոպական զբաղեցնում է աշխարհում չորրորդ տեղը ԱՄՆ-ից, Ճապոնիայից եւ

ԳՖՀ-ից հետո: 1993 թ. կառուցված արտահանումը հասել է 54,3 միլիարդ Եվ. ֆրանկի (աճը կազմել է 4,5 տոկոս): Բոլոր ներդրումների 75 տոկոսը կատարվել է արդյունաբերության զարգացած երկրներում: Զարգացող տնտեսությունների մեջ Եվրոպական կառուցվածքի համար առաջին գրավիչ են Լատինական Ամերի-

կան եւ Հարավարեւելյան Ասիան: Արեւելյան Եվրոպայի բաժինը ներդրումների ընդհանուր ծավալում առաջին չնչին է:

Եվրոպայի գյուղատնտեսությունն ունի ինտենսիվ բնույթ, վառ արտադրանքային մակարդակով ուղղվածություն: Համախառն արտադրանքի ծավալը 1993 թ. կազմել է 8,7 միլիարդ Եվ. ֆրանկ: Երկրն մեծ եկամուտներ է բերում օտարերկրացիների գրաստացրությունը 1993 թ. ավելի քան 20 միլիարդ Եվ. ֆրանկ: Կենսամակարդակով Եվրոպական առաջին տեղերից մեկն է զբաղեցնում Արեւմտեի զարգացած երկրների մեջ: Բնակչության մեկ շնչին ընկնող եկամուտների գծով նա առաջին տեղում է Տնտեսական համագործակցության ու զարգացման կազմակերպության անդամ երկրների շարքում (ամսական մոտ 3,6 հարյուր Եվ. ֆրանկ):

Իրաֆում այլեւս ֆիմիական զեւեֆ չկա

ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՍ, 12 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՆ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՍ: Այսօրվա դրությամբ Իրաֆը խոլոր գրկում է ղեկավարվում զեւեֆից եւ դրանց արտադրության հնարավորությունից, հայտարարեց Բաղդադում ՄԱԿ-ի փորձագետների խմբի ղեկավար Յուրգեն Միլերը: Չորեքշաբթի օրը Իրաֆի մայրաքաղաքում լրագրողների առջեւ ելույթ ունենալով, նա նշեց, որ Իրաֆյան բունվար զագերի եւ դրանց

արտադրության հումքի ոչնչացման նույնատիպ համախառնային ընկերակցության փորձագետները, երկամյա լարված աշխատանքները սկսել են ցանկալի արդյունք: Ոչնչացվել են ոչ միայն արդեն արտադրված մասնական բունվար, այլեւ դրանց արտադրամասերը, ինչպես նաեւ ոչ ռազմական հիմնական գործարանների որոշ կազմակերպի կառույցները:

Տավերձ եւ անբաժանելի

ԿԱԿԻՐԵ, 11 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՆ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՍ: Իսրայելի կենտրոնական ընդունելի հիմնախնդիրը «ոչ մի կերպ կառավարվել չէ կարողանալու կամ անվտանգության հարցերի հետ» եւ նախագրուցեցին են «Երուսաղեմի կարգավիճակը Երուսաղեմի օրենքները փորձելով դնել: Արեւելյան Երուսաղեմը մյուս արաբական քաղաքների Երուսաղեմի օկուպացվել էր Իսրայելիցիների կողմից 1967 թվականի «Հունիսյան դաշտագրի» ընթացքում:

ներքին: Խորհրդարանականներն ընդգծել են, որ այդ հարցի եւ նոր արվարձանների հիմնախնդիրը «ոչ մի կերպ կառավարվել չէ կարողանալու կամ անվտանգության հարցերի հետ» եւ նախագրուցեցին են «Երուսաղեմի կարգավիճակը Երուսաղեմի օրենքները փորձելով դնել: Արեւելյան Երուսաղեմը մյուս արաբական քաղաքների Երուսաղեմի օկուպացվել էր Իսրայելիցիների կողմից 1967 թվականի «Հունիսյան դաշտագրի» ընթացքում:

Իսրայելցիները հեռացել են

ԶԵԼ ԿԱԿԻ, 11 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՆ ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՍ: Իսրայելական զորքերը լիովին դուրս են բերվել Գազայի հատվածում գտնվող ղազախների գաղթականների դեմ Քալաթ Ժամաթից, եւ այդ քաղաքի վերահսկողությունը երեքշաբթի լույս չորեքշաբթի գիշերը հանձնվել է ղազախների 120 ուսիկանների: Օբյեկտների հանձնումը տեղի է ունեցել առանց միջադեպերի:

Կենսարկվեն կարգավորման ուղիները

ԺՆԵՎ, 12 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՆ ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՍ: Ինչպես հայտնեցին ՄԱԿ-ի Եվրոպական բաժանմունքի առընթեր Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի մեջակայան ներկայացուցչություններում, մայիսի 13-ին այսօր Ռուսաստանի, ԱՄՆ-ի, Եվրոպական միության երկուսի շունասանի, Բելգիայի եւ Գերմանիայի, ինչպես նաեւ Մեծ Բրիտանիայի ու Ֆրանսիայի արագորճախարհները հանդիպում կունենան Բոսնիայի ճգնաժամի կարգավորման ուղիները կենսարկվու համար:

Չիլիերը եւ Գեմիլերը չեն կարողանում համաձայնության գալ

Թուրքիայի վարչապետ Թանսու Չիլիերը եւ նախագահ Սուլեյման Գեմիլերը վիճարանում են զինվորական ուժերի ղեկավարության ընտրության հարցի շուրջ: Այդ ընտրությունը Եվրոպայում էր Չիլիերի խոստումի իրականացման համար, նա խոստացել է վերջ տալ Բրիտի խոտվություններին այս սարի: «Գլխավոր Եվրոպայի Գեմիլերը ամբողջապես ղաշկանում է երկրի ֆառական իշխանությանը», ասել է Չիլիերը: Չիլիերի ղեկավար Գոզան Գյուրեզը աշխատել է այդ դաշտում 4 սարի: Ասում են, որ Չիլիերը կողմ է նրան մեկ հավելյալ սարի քաղաքացիական համար: Ֆինգաքքի օրը Գեմիլերը հայտնել է Անատոլիայի նորությունների գործակալությանը, որ ինքը որոշեւ երկրի ղեկավար իրավունք ունի նշանակելու ղեկավար անձնակազմի անդամներին: «Չիլիերի ղեկավար չիլիերը ոչ մեկին անվտանգության չի դարձնում», ասաց նա: Գյուրեզը եւ Չիլիերը սերտորեն համագործակցում են իրար հետ: Երան ցանկանում են մի հարձակում կազմակերպել հարավ

արեւելի ուղի խոտվարների վրա: «Ելնելով երկրի Եվրոպայի» եւ անհրաժեշտ են համարում չիլիերի հրամանաարությունը, Գեմիլերը ասել է կաշարել իր դաշտակալությունները», ասաց Չիլիերը: Որոշքը գործակալության Եվրոպայի համաձայն, Գյուրեզի ղեկավարներից 150 հազ. հոգի հարավ արեւելում կազմում են Բրիտանական աշխատակալության կուսակցության դաշտակալների ղեկավարները (1984թ.ից ի վեր Բրիտանական աշխատակալական կազմակերպությունը աղյուսաձրում է ծագելով անկախանալ Թուրքիայից): Գյուրեզի աշխատանքի ժամկետը անցած օգոստոսին արդեն մեկ անգամ երկարացվել է: Դա Թուրքիայի ղեկավարի ղեկավարության դաշտակալությունը լինելու եւ նոր ղեկավարություն ընտրելու ամիս է: Չիլիերի ղեկավարության ժառանգության ժամանակի երկարացումը Թուրքիայում աննախադեռ չէ, բայց ռազմական աղյուսներն ասում են, որ դա խաթարում է ռազմական հիերարխիայի ներսում հաստատված զգայուն փոխարարություններին:

Նախկին նազիսը ձերբակալված

ՐՈՒՆԵՍՍ ԱՅՐԵՍ, 11 ՄԱՅԻՍ, ԱՊ: Նախկին նազիս մի սոլա, ՍՍական կառույցների Գրիլերն, որն անցյալ Եվրոպայում խոտվարների սպանողին, սեպտիմ կալանի սակ է դրվել Արգենտինայում, տեղի ուսիկանության Եվրոպայի համաձայն: Նրան թույլ լաշվել է Եվրոպայում, անալով բեկի համաարությունը, ըստ որի 80 ամյա երկրի Գրիլերն անցյալ Եվրոպայում խոտվարությունից ի վեր հոգեկան Եվրոպայում է աղյուսում: Նախկին նազիսը մասնակցել է Գոմից դուրս գտնվող Արգենտինա Բարայնում 335 իսրայելցիների հազվեհարգարին:

«ԱՄՆ-ԱՄ» Գլխավորում են կազմակերպում է ուղեւորություն Թուրքիա՝ Բաթում Բաղդադից ավտոբուսներով դեղի Ոհգե, Տրադիզոն, Սաւմբուլ:

Ուղեւորության տեղադրությունը 6 օր: Անվճար ուղեւորվելու իրավունք կստանան այն անչիլի, ովքեր կաշակցեն 10 հոգանոց խմբերի համալրմանը: Ուղեւորության անվտանգ ընթացքի ապահովման ծախսերը ֆիրման վերցնում է իր վրա:

Տեղեկությունների համար դիմել «ԱՄ» կոնսուլտացիոն, 6-րդ հարկ, 603, 604 տեղակներ, հեռ. 594604, 594603:

IMAC IMAC հայ-իտալական համատեղ ձեռնարկություն

Օդային կամուրջը շարունակում է գործել

Դուք դժվարանում եք բեռներ արտահանել Կրասնոդար, Սուչի եւ Սիմվոլի, ինչպես նաեւ Երուսաղեմ, Նույն այդ քաղաքներից: Մենք առաջարկում ենք բեռնափոխադրումներ Ստավրոպոլից ֆիրմայի ինքնաթիռներով: Ստավրոպոլում Չեր տրամադրության տակ կլինեն տրանսպորտային միջոցներ, պահեստային տարածքներ, իսկ անհրաժեշտության դեպքում պահակախումբ: Կճարումը իրականացվում է չվերթի մեկ ուղղության համար, վճարման կարգը պատվիրատուի ընտրությամբ:

ԻՄԱԿ ֆիրման իրականացնում է մարդատար չվերթներ հետեւյալ երթուղիներով: Երեւան-Վոլգոգրադ-Երեւան Երեւան-Աստրախան-Երեւան

Գուր զեւեֆում եւ ուղեւորները Չիլիերի կողմից գործարարների կողմից անցած օրը Եվրոպայում:

Չիլիերն ընդունում է սննդամթերքի, արդյունաբերական ապրանքների, հումքի զեւեֆ եւ Երուսաղեմում պատվերներ, ինչպես նաեւ կատարում է իր մոտ պահեստավորված մթերքի վաճառք:

Մեզ կիտաքրքրի հանրապետությունում արտադրվող արդյունաբերական եւ լայն սպառման ապրանքների վաճառքի ցանկագած առաջարկություն:

Օգտագործեք մեր հնարավորությունները: հասցեն՝ Երեւան, Իսահակյան 28 հեռ. 529983, 529740, ֆաքս 561548

Մարզական

ՇՈՒՏՈՒՆ

Վիկտոր Կորչնոյ. «Ֆիեերը կասարյալ շխմար է...»

«Ամեն ինչ փոխվում է. ժամանակները, մարդիկ, երկրները... Միավասիկ Վիկտոր Կորչնոյը, որը Միությունից հեռացավ 1976 թվականին, եւ որի անունն ամօքներում չէր արժանանում առանց «բախրիով» եւ «դավաճան» բառերի, դարձել է Վիկտոր Լիվոլի: Անվանի բախմասիսը ժամանել էր Մոսկվա, որոշեցի մասնակցել «Կեմբրիջի ասպետ» մրցաշարին: Ժամանակին նրան խառնում էին որդևն «հակախոհորդային»: Այսպես է սկսվում օրերս «Կոմսոմոլսկայա Պրավդա» քերթում տղազրված հարցազրույցը Վիկտոր Կորչնոյի հետ: Երևում է, շաբիները չեն հղկել նրան: Ըստ հարցերում ինքնահավան գրաստյաբերը բարձրանում է մտայ սուրբիկիսիվ, հասկացոյե Տիգրան Պետրոսյանի հարցում: Այնուամենայնիվ, հարցազրույցը հետաքրքրական է եւ որոշ կրճատմաներով ներկայացնում ենք ընթերցողներին ուշադրութանը:

- Վիկտոր Լիվոլի, դուք բնիցարական հաղափացիությունը ստացաք միայն 1991 թվականին: Չեք ստատումը ինչո՞ւ այդքան երկար սեպց:

- Ըվեյցարիայում հոյասակություն ստանալու խիստ դայմաններ գոյություն ունեն: Մասնավորապես, «կասկածելի երկրներում» ծնվածները յիսի տղասեն 12 տարի:

- Խորհրդային հաղափացիությունը ձեզ վերադարձրին ավելի շուտ, քան դուք ստացաք ըվեյցարականը:

- Այո՛, սակայն կարող եմ ասել, որ խորհրդային անճանազրից հրաժարվեցի:

- «Օգոնյով» ամսագրում կարդացել եմ «Շախմատը լրստություն գանցում» հրատարակումը:

- Իհարկե բաց չթողեցի: Որքան կարողացա, նկարագրեցի Քազիոյի մրցախաղի ընթացքն իմ «Հակաշախմատ» գրքում: Եղավ նաեւ Մե-

լիակասար օտարություն... Նրա հետ էլ եմ դիվանագիտական հարաբերությունների մեջ: Կասաղարովի հետ խոսելը բաց դժվար է, բազմեցի դեղի Կարողովը, որովհետեւ նկատեցի, որ նա դեղի լավ է փոխվել: Կասաղարովը, նախեստաց, մեծապես զբաղված է եւ, երկրորդ, խոսակցության ժամանակ վարդիտներն եւ ջերմորեն իր կարծիքն է փարարում: Եւ երբ դուք ուզում եմ մնալ ձեռ կարծիքն, աղա լավ է մի կողմ կազվեք:

- Փոխվել է, արդոք, ձեր վերաբերմունքն աշխարհի նախկին չեմոլիոներ Տալի, Պետրոսյանի եւ Մոլասկուի նկատմամբ, որոնց դուք մի ժամանակ անխնայ հայտնում էիք:

- Ես Տալին շեռս նրա բախմատային վերջին մրցաշարում: Նա ոչ միայն հանճարեղ բախմատիս էր,

Ինչ ֆիեերը կասարյալ շխմար է, դասճարը՝ որ համաճայնվեց խաղալ Հարավսլավիայում: Չէ՛ որ նրան առաջարկում էին խաղալ նաեւ Խաղափացիություն, Գերմանիայում, որտեղ մրցանակային հիմնադրամները բոլորովին էլ դակաս չէին: Նա հաղթեց անդամայույժ Մոլասկուն եւ դրանց գոն է: Տխմար է, եռակի շխմար: Առատել, հանճար... բոլորը համուն սվեց:

- Անցյալ տարի բախմատային աշխարհը բաժանվեց երկու մասի:

- Ես այդ կաղակցությունը մի հարցազրույցում ասել եմ, որ, որդես Ըվեյցարիայի հաղափացի, չեզոք դիրք եմ գրավում: Սակայն, երբ Կասաղարովին եւ Եորթին զրկեցին իրենց ռեյտինգներից, չլիմացա...

- Դա միեւրոյան է, քե ինճանից խնճ կյանքում 30 տարին:

- Ինչո՞ւ ոչ ոչ ասավորվեց ձեր որդու ճակատագիրը:

- Նրան ԽՍՀՄ-ից բաց բողեցին իմ հեռանալուց ուղիղ 6 տարի հետո: Այժմ նա աղում է Լոզանում, ավարտել է ինճիստր, համակարգիչի մասնագետ: Կերցերս ամուսնացավ իր համադասարանցու հետ:

- Չեք կինը՝ Ֆրանս Պետրա Լեկվերիկը նույնպես անցել է խորհրդային բաների եւ ճամբարների միջով...

- Նա նսեց 10 տարի 1947-ից մինչեւ 1957-ը: Պետրան ծնվել է Վիեննայում եւ ընդունվել է Լայոցիզի համալսարանը: Պատերազմի ժամանակ հաղափ գրավված էր օկուպացիոն զորքերի կողմից: Պետրան բաց մարդամոտ աղջիկ էր, մասնակցում էր երիտասարդական կազմակերպության աշխատանքներին: Դրա արդյունքում նրան բանաբարեցին, մեղադրելով լրստության մեջ: Նրան սվեցին 20 տարի, հետո ներում շնորհեցին:

- Ի՞նչ լեզուներով եք խոսում:

- Ինճ ռարերաբար հրավիրում են հեռուստատեսություն մեկնարանելու բախմատային մրցումներն անգլերենով, սերբերենով, գերմաներենով, իտալերենով: Օրինակ, Կասաղարով Եորթ լոնդոնյան մրցախաղի ժամանակ ես աշխարհում էի ԲԻ-ԲԻ-ՍԻ-ում: Անգլիացիներն ինճ հանդիստոտում էին, իր օտարերկրյա մեկնարաններից ամենալավը ես եմ:

- Երիտասարդ բախմատիսներից ո՞ւմ կարող եք առանճանցնել:

- Անճանհեռանկարայինը համարում եմ Կրամնիկին եւ Անանյին:

Վիկտոր Կորչնոյը աշխարհի առաջնության հավակնորդների կիսաեզրափակիչ մրցամարտում Չարրի Կասաղարովի դեմ

բանոն, որի մասին, ցավով, զիր չգրեցի...

- 1990-ին ես Նովի Սաղի Օլիմպիադայի ժամանակ խոսեցի Միխայիլ Տալի հետ, որը մտնում էր Կարողովի քիմի մեջ: Ես կեսամբեցի նրան, նկատեցի ունենալով Մերանոյի մրցախաղը: Նա ուներ բախ սվեց եւ ասաց, «Բազիլոյում մեմբ բաց էին վախեծում, որ, երբ դուք բախեմ, մեզ բողրիս կոչնչացնեն»:

- Չեք այժմյան հարաբերությունները Կարողովի հետ:

- Դիվանագիտական: Մեմբ բարեւում եմ իրար, խոսում ինչոյես իչ ճանոր հարդիկ:

- Իսկ Կասաղարովի՞:

- Խոսում եմ հիմնականում դարճաների վերդումության ժամանակ: Մի ժամանակ եղավ նաեւ

այլեւ, հսկայական շաղանդի շեր մարդ: Նա հիանալի հոնտ էր, բացարճակապես սրամիտ լրագրող: Ինչ վերաբերում է Պետրոսյանին եւ Մոլասկուն, աղա նրանց չեմոլիոնության տարիները կարող եմ անվանել սեւ, ոչ միայն խորհրդային, այլեւ համաշխարհային բախմատի համար: Նրանք բախմատում մարմնավորում էին լճագման տարիները: Մոլասկուն հանդիպեցի Ֆիեերի հետ վերջին մրցախաղից հետո: Ես նրան ասացի, «Հասկանում եմ, որ լավ ես վերաբերվում Ֆիեերին, սակայն նա ի՞նչ զարեվություններ այնտեղ մարմնաց»: Մոլասկին ինճ վրա նայեց բախմանցիկ ու ցիմիկ այբերով եւ դասախանեց, «Բայց Ֆիեերն իրավացի էր»: Դրանով մեր առնչությունն ավարտվեց:

ԱՎԱՏՐԱԿՆԻՍ-2000

Ոնգրին հավակնում է օլիմպիական մարզաճեւ դառնալ

1924 թ. Ֆրանսիայի օլիմպիական խաղերից ի վեր, որ ԱՄՆ հավաքականը հաղթեց Ֆրանսիային քիմին, ռեզրին օլիմպիական մարզաճեւ չի: Ինչո՞ւ: Մոլալուրը բիսանացիներն էին: Վերջիններս ուզում էին, որդեսգի այդ մարզաճեւը դրար չգար իրենց ներակայությունից եւ չէին ուզում օլիմպիական խաղերին մի աեւե նոր երկիր այդ խաղին ճիարդեցելով մասնակցել եւ հաղթել: Այս մտքավակով անգլիացիները կազմակերպեցին ռեզրիի առաջնություն 5 երկրների Անգլիայի, Եոստանդիայի, Ուելզի, Էդուանդիայի եւ Ֆրանսիայի հավաքականների միջեւ: Այդ մրցումները կազմակերպվում են ամեն տարի: Բայց Ֆրանսիացիների կողման-

վորությամբ (անգլիացիները դեմ էին), մի քանի տարի է, ինչ կազմակերպվում են ռեզրիի աշխարհի գավարի խաղերը, որ քաջի վերջ կազմում 5 երկրներից, մասնակցում են Ռուսիայի, Ավստրիայի, Հարավային Աֆրիկայի, Սկանդինավյան երկրների հավաքականները:

Բայց ռեզրիի ներկայիս դեկավարներն ուզում են, որ այս մարզաճեւը կրկին մտնի օլիմպիական խաղերի մեջ: Այսպես, սեղեսներին Փարիզում կայանալի առաջիկա ժողովում Միջազգային օլիմպիական կոմիտեան դեմ է լինում մարզաճեւերի գոցակը, որոնք ուզում են մուտ գործել 2000 թ. Սիդնեյում (Ավստրալիա) կայանալի օլիմպի-

կան խաղեր: Ավստրալիան ռեզրիի ուժեղ երկիր է: Բայց անգլիացիները գոն չեն, քանի որ երբ ռեզրին մտնի օլիմպիական խաղերի մեջ, աղա ամեն մի երկրից դեմ է մասնակցի միայն մեկ քիմ: Այսինքն դեմ է կազմվի Բրիտանիայի հավաքական, որն ուղեւցիներ, բոլորանցիներ, անգլիացիներ եւ իտալացիների համար նեանակում է միացում մեկ քիմում: Նրանք ուղեր մինչեւ այսօր դայաբար էին իրար դեմ (ռեզրիի միջոցով), դեմ է կարողանան համախմբվել եւ խաղալ «օտար» քիմում: Լուրջ կարց է: Բայց ուրիշ ելք չկա: Ինչոյես անգլիացիներն են ասում, «Ասված քազուհում վրկի»:

ՖՈՒՏՈՒՆ

«Ինսերը» ՈՒԵՖԱ-ի գավաթակիր

Իտալական Ֆուտբոլը հերթական անգամ աղաջուցեց իր բարճագույն կարգը: Եվրոպական բողր երեք մրցաշարում, ինչոյես հայտնի է, այս երկրի ներկայացուցիչները եզրակալիչի ուղեղի էին ճեմբ քերել: Միտ է «Պարման» գավաթակիրների գավաթի խաղարկությունում զիջեց Անգլիայի «Արսենալին», սակայն ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությունում հաջողություն ուղեկցեց Մի-

լանի «Ինսերին»: Եզրակալիչ առաջին հանդիպումն Ավստրիայում տեղի «Կապիտո» քիմի հետ «Ինսերը» բախել էր 1-0 հաշվով: Պատասխան խաղում էլ գրանցվեց նույն արդյունք, հոգուտ իտալացիները: Հիմա հերթը «Միլան» քիմինն է, որը չեմոլիոնների գավաթի խաղարկության եզրակալիչում մայիսի 18-ին Արսենում մրցելու է Իտալիայի «Բարսելոն» քիմի հետ:

ՆԵՏԱԲԵՐՔՐԱԿԱՆ

Նմանությունն իրականությունից ավելին է

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՉԱՅԵՆ

Վալան, Ֆրանսիա Տոնի Հարդինգ-Նենսի Քերիզան սկանդալը, որը ցնցել էր աշխարհը, բիմում էր արդեն մարել է: Սակայն ամերիկացի այդ երկու հանրահայտ գեղաստանորդուհիների անվան հետ կաղված նոր ցնցում եղավ: Նրանց մասին ֆիլմ է նկարահանվում, դերակատարների նմանությունը գեղաստանորդուհիների հետ իրականությունից ավելին է: «Չարմանալի եւ անհավասարի է նմանությունը», բացակայում են նրանք, ուղեր դիտել են հասվածներ նկարահանվող ֆիլմից: Նենսի Քերիզանի դերում խաղում է Հիեդեր Լանկենկամորը, իսկ Տոնի Հարդինգի դերակատարն է Ալեքսանդրա Պովերզը: Ֆիլմի աշխատանքները, որ սկսվելու է հեռուստատեսությամբ եւ տեւելու է մոտ 2 ժամ, արդեն ավարտվում են: Ողջ աշխարհն աղաջում է այդ ֆիլմին, քանի որ մի կինոճարավանն ավելի հետաքրքիր է, քան մի քանի բողր կրկաններում գեղաստանորդուհիների ելույթները տեսնելը: Հիեցնենք, որ Լիկենամերի օլիմպիական խաղերից առաջ ԱՄՆ հավաքականում իր տեղն աղախովելու համար Տոնի

Պատկերահանվող ֆիլմից

Հարդինգը կանխատեսաված հարճակում էր կազմակերպել Նենսի Քերիզանի դեմ: Դասը վարուց ավարտվել է, իսկ Հարդինգն էլ ցնախորակարկվել է:

ՍՓՅՈՒՆ

Մեր թղթակից համո Մոսկոֆյանը երրորդ մրցանակակիր

Երկար տարիներ սեղանի թենիսը Լիբանանում մեծ ժողովրդականություն էր վայելում շնորհիվ հայ մարզիկ մարզուհիների հաջող ելույթների եւ մարզական քրջանակների հոգաշարության: Լիբանանի նախկին չեմ

1-3 հաշվով զիջեց «Մասնի Սաղա» քիմին: Դեմ «Անդրանիկ» քիմը, որը հարկադիր երկար ընդմիջումից հետո կրկին գլխավորում էր Քեյրուֆի մեր թղթակից համո Մոսկոֆյանը, առանց

դիմոներ Վահագն Չովհաննիսյանի, Մարտի Բարսույանի, Սամվել Մարտիսյանի, Շահե Թուրունջյանի, Ալեքս Անճեյանի, համո Մոսկոֆյանի, Բաք Ֆի Մեջոյանի, Եողիկ Խոլոբյանի անունները երկար կիսեվեց մարզաթերի կողմից: Պատերազմի տարիներին, հաճախ օումբերի տարափների տակ, հայ թենիսիստները բարունակում էին իրենց մարզումները եւ մրցումները գեմահարկերում: Այսօր Լիբանանում հայ սեղանի թենիսիստ թենիսիստուհիներին մասնեղի վրա կարելի է հաշվել: Այս կացության գլխավոր մեղին ընկնում է Լիբանանի սեղանի թենիսի ֆեդերացիայի վրա, որը 1947 թվից ոչ մի փոփոխության չի ենթարկվել: Այստիպ մրցույթում անցկացվեց Լիբանանի 1994 թ. առաջնությունը: Այն տեղի ունեցավ Քեյրուֆի արվարճանում զեմվող Մոսկոֆյանում: Ուշագրավ է, որ ՉՄՍ թիմը ներկայացնում էին լիբանանցի երեք արաբ մարզիկներ (Հալուր, Սրե, Գալեթ): Կիսադրոճեւիսում այս քիմը հասավ մինչեւ եզրափակիչ, որտեղ

դարճության անցկացնելով խմբային մրցումները, գրավեց դասվավոր 3-րդ տեղը: «Անդրանիկ» դասանի խաղաղողներից էին Ռ. Ենճեյանը եւ Վ. Քեբեյանը, որոնք Լիբանանի կրստերի չեմոլիոններն են: ՉՄՍ ի խումբը հանդես եկավ երկու արաբ (Բալուս, Տաբա) եւ մեկ հայ (Ս. Պետրոսյան) թենիսիստներով: Գայկական ակումբը գրավեց 5-րդ տեղը: Մեմախաղերում 1994 թ. Լիբանանի տղամարդկանց չեմոլիոն դարճավ ՉՄՍ-ն ներկայացնող Հալուրը: Դերակալան անգամ չեմոլիոնուհու կոչումը նկատեց Լիբանանի քաղաքացիություն ստացած ուկրաինուհի Լարիսա Եույոը («Մոնլա Սալ»): Եուսով Լիբանանի, Դորդանանի, Սիրիայի, Կիորոսի ազգային հավակնանները դեմ է մասնակցեմ միջազգային մրցաշար, որը կազմակերպելու է «Լայոնգ Սելլար» ակումբը: Օգոստոսի վերջին անցկացվելու է Լիբանանի լավագույն տասնյակի զեման մրցաշարը:

Քաղկեդոնի վարում է ԱՄՆԵՆ ԲԱՆԱԿԱՆՈՒՄԵՆԸ

